ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Président de la Chambre des Représentants , le 5 mars 1986, d'une demande d'avis sur une proposition de loi "relative à la protection des sources d'information du journaliste", a donné le 24 juin 1987 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 5 maart 1986 door de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van wet "betreffende de bescherming van de informatiebronnen van de journalist", heeft op 24 juni 1987 het volgend advies gegeven :

La proposition a pour but, suivant les développements, d'organiser "... la protection des sources d'information d'un journaliste" sans toutefois le placer "au-dessus des lois en lui donnant une totale impunité".

La disposition essentielle pour atteindre cet objectif est l'article 3 selon lequel :

> "Tout acte judiciaire contre un journal ou un journaliste dans le cadre de la présente loi sera subordonné à l'avis favorable du Conseil national de la presse institué à l'article 4.
>
> Ce Conseil sera seul compétent pour apprécier la légitimité du motif opposé par le journaliste à toute demande visant à la divulgation de ses sources d'information".

Il en résulte qu'une action judiciaire pénale ou civile contre un journal ou un journaliste ne pourrait être intentée que si, au préalable, le Conseil national de la presse - dont la proposition, en son article 4, prévoit la création - a, dans un avis, estimé que le motif invoqué par le journal ou le journaliste pour taire ses sources d'information n'est pas légitime.

En paralysant ainsi non seulement le parquet ou un demandeur au civil ou au pénal mais aussi le tribunal saisi d'une telle action, cette disposition méconnaît l'article 92 de la Constitution qui donne compétence aux tribunaux pour statuer sur des contestations relatives à des droits civils.

La proposition est, dès lors, inconstitutionnelle.

Het voorstel heeft, volgens de toelichting, tot doel "de bescherming van de informatiebronnen van de journalist" te regelen, zonder hem evenwel "boven de wet (te) stellen en hem volkomen straffeloos (te) maken".

De essentiële bepaling ter bereiking van dat oogmerk is artikel 3, dat als volgt luidt :

> "Rechtsvorderingen tegen een journalist of een dagblad in het raam van deze wet zijn afhankelijk van het gunstig advies van de bij artikel 4 opgerichte Nationale Persraad.
>
> Alleen die Raad is bevoegd om te oordelen over de wettigheid van de reden die door de journalist wordt ingeroepen tegen enigerlei verzoek om zijn informatiebronnen bekend te maken".

Daaruit volgt dat tegen een dagblad of een journalist alleen dan een strafvordering of een burgerlijke vordering ingesteld zou kunnen worden als de Nationale Persraad - in de oprichting waarvan artikel 4 van het voorstel voorziet - vooraf in een advies de mening te kennen gegeven heeft dat de door het dagblad of de journalist aangevoerde reden om zijn informatiebronnen te verzwijgen, niet wettig is.

Doordat die bepaling aldus niet alleen het parket of een eiser in een burgerlijke vordering of een strafvordering buiten spel zet, maar ook de rechtbank waarbij zo'n vordering aanhangig is, miskent zij artikel 92 van de Grondwet, dat aan de rechtbanken bevoegdheid verleent om uitspraak te doen over geschillen over burgerlijke rechten.

Het voorstel is dan ook ongrondwettig.

La chambre était composée de

Messieurs : H. ROUSSEAU, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

J.-J. STRYCKMANS, conseillers d'Etat,
P. FINCOEUR, staatsraden,

F. RIGAUX, assesseurs de la section de législation,

J. DE GAVRE, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : R. DEROY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.
Le rapport a été présenté par M. A. MERCENIER, premier auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

R. DEROY.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.
Het verslag werd uitgebracht door de H. A. MERCENIER, eerste auditeur.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

H. ROUSSEAU.